

Izdelava občinske celostne prometne strategije (OCPS) Črnomelj

I. delavnica - oblikovanje vizije in opredelitev ciljev

Črnomelj, 23. 5. 2024

Vodenje in priprava poročila
Razvojni center Novo mesto d. o. o.

Vane Urh

Mateja Jazbec

Nuša Hudoklin

Acer Novo mesto d. o. o.

Nina Fabjančič

Zoran Gajski

1 UVOD

Prva delavnica delovne skupine za OCPS Črnomelj je bila organizirana z namenom orisa zelenega stanja na področju prometa in mobilnosti v občini – konkretno za oblikovanje vizije in opredelitve ciljev. Izdelava OCPS bo potekala v več fazah in se bo predvidoma zaključila marca 2025.

Na začetku je udeležence pozdravila predstavnica občine Črnomelj Anita Jamšek, vodja priprave OCPS Črnomelj. V uvodu delavnice je bil predstavljen namen, cilji in postopek izdelave OCPS Črnomelj. Po tem je sledil skupinski del in delavnica. Najprej so udeleženci sodelovali pri določitvi vrednot za nadaljnji razvoj občine Črnomelj. Pri delu v skupinah so bili udeleženci razdeljeni v tri skupine in sodelovali pri opredelitvi strateških ciljev na področju prometa v občini. Sledilo je ocenjevanje ciljev po pomembnosti in zapis predloga vizije. Pri oblikovanju predloga vizije so udeleženci izhajali iz opredeljenih ciljev. Pred koncem je vsaka skupina predstavila rezultate, o katerih so kasneje glasovali in izbirali najboljši predlog. Podrobnosti predstavljamo v nadaljevanju.

2 VREDNOTE NA KATERIH TEMELJI RAZVOJ OBČINE ČRNOMELJ

Besedni oblak zapisanih vrednot (n=35)

Kot izhodišče za razvoj občine Črnomelj so bile prepoznane naslednje vrednote:

1. **Razvoj:** pomeni prizadevanje za gospodarski, družbeni in infrastrukturni napredek občine. Vključuje modernizacijo prometne infrastrukture, podporo inovacijam in spodbujanje trajnostnih gospodarskih dejavnosti. Poudarja pomen strokovnega pristopa k načrtovanju in izvajanju projektov.

2. **Varnost:** Varnost je temeljna vrednota, ki je zagotavlja zaščito vseh prebivalcev in zmanjšuje stopnjo kriminala, ter je v ospredju pri načrtovanju in izvajanju ukrepov v občini. Z ustrezno varnostno politiko in načrtovanjem ustrezne prometne infrastrukture, varnih pločnikov in kolesarskih povezav, ter skrbno načrtovanim prometnim režimom bo zagotovljena varnost vseh udeležencev prometa.
3. **Trajnost in ekologija:** vključuje vrednote, kot so trajnost, čistoča, zelene površine, varstvo narave, samooskrbnost, racionalen turizem, ekologija, ohranitev Kolpe in kmetijstvo. Poudarek je na varovanju okolja, trajnostnem razvoju, zmanjševanju onesnaženja, ohranjanju naravne dediščine in spodbujanju lokalne proizvodnje hrane.
4. **Dostopnost in povezljivost:** vključuje vrednote, kot so dostopnost do osnovnih storitev, povezanost, povezljivost s kraji sosednje Hrvaške, optimizacija turizma in prijaznost do starejših in gibalno oviranih. Poudarek je na izboljšanju dostopnosti do osnovnih storitev in povezljivosti znotraj in izven občine.
5. **Kakovost življenja:** Ta sestavljena kategorija vključuje vrednote, kot so ugodni pogoji za družine, prijaznost do vseh, otrokom prijazna občina, mladim odprta občina, prijaznost do starejših in gibalno oviranih. Osredotoča se na ustvarjanje prijaznega, vključujočega in spodbudnega okolja za vse generacije, kjer so otroci, mladina, družine in starejši enako pomembni.

Te vrednote bodo služile kot ključne smernice pri oblikovanju OCPS občine Črnomelj.

3 DOLOČITEV STRATEŠKIH CILJEV IN VREDNOTENJE

V naslednjem delu smo udeležencem predstavili postopek določanja ciljev razvoja OCPS Črnomelj. V skladu z državnimi smernicami morajo biti v vseh OCPS obravnavani obvezni državni strateški cilji, ki jih je 7:

1. Izboljšana kakovost življenja v privlačni in povezani skupnosti,
2. Znižanje lokalne emisije onesnaževal in toplogrednih plinov iz prometa
3. Bolj zdravi in bolj aktivni prebivalci
4. Vsem dostopen prometni sistem, ki omogoča socialno vključenost,
5. Okrepljeno lokalno in regionalno gospodarstvo,
6. Večja varnost vseh udeležencev cestnega prometa in
7. Izboljšana dostopnost osnovnih storitev in aktivnosti.

Ob teh se lahko v OCPS določijo drugi cilji, ki so specifični za posamezno občino ali območje. Udeleženci so imeli čas, da so jih predlagali in zapisali na liste. Kot specifična za občino Črnomelj sta bila izbrana še cilja:

8. Izboljšanje informacij in promocija različnih načinov potovanja (JPP, sopotništvo, vlak) in
9. Spreminjanje miselnosti o potovalnih navadah.

Pred zaključkom sklopa smo udeležence pozvali, da po pomembnosti razporedijo strateške cilje, ki se jih bo zasledovalo skozi OCPS. Spodnja slika prikazuje rezultate glasovanja o razvrstitvi ciljev OCPS Črnomelj po pomembnosti – udeleženci (n=14) so bili pozvani, da vsakega od njih razvrstijo od najbolj (1. mesto) do najmanj (9. mesto) pomembnega. Kot najpomembnejši cilji so bili izbrani izboljšana dostopnost osnovnih storitev in aktivnosti, izboljšana kakovost življenja in večja varnost udeležencev v cestnem prometu, ki sta bila ovrednotena enakovredno.

1. Izboljšana dostopnost osnovnih storitev in aktivnosti
2. Izboljšana kakovost življenja
2. Večja varnost udeležencev cestnega prometa
4. Spreminjanje miselnosti o potovalnih navadah
5. Okrepjeno gospodarstvo
5. Izboljšanje informacij in promocija različnih načinov potovanja (JPP, sopotništvo, vlak)
7. Dostopen prometni sistem
8. Bolj zdravi in aktivni prebivalci
9. Znižanje emisij in toplogrednih plinov

4 PREDLOG VIZIJE RAZVOJA OBČINE ČRNOMELJ SKOZI OCPS

Na podlagi ciljev je vsaka skupina oblikovala svoj predlog vizije in jo predstavila. Pri izbiri vizije razvoja so udeleženci svoje predloge zastavljali v smeri prizadevanja za varno in povezano okolje, s poudarkom na ureditvi infrastrukture in trajnostnega razvoja.

1. Sistemsko uvajanje zelenih površin. Izboljšanje dostopa do osnovnih storitev za prebivalce iz socialno manj vzpodbudnih okolij. Aktivno spremljanje predlogov skupnosti in spretno odzivanje na pobude za povečanje prometne varnosti. Pri vpeljavi rešitev se vključuje lokalna podjetja s čimer pozitivno vpliva na gospodarsko rast in krepljenje občutka pripadnosti in zadovoljstva.
2. Občina Črnomelj ima uspešen sistem ozaveščanja mladih že v OŠ, saj so vzpodbudili mlade k uporabi javnega prevoza in koles za dnevno potovanje in s tem prispevali k zdravju občanov. Statistični kazalnik kažejo na 10% povečanje družinskih proračunov na račun izvedenih ukrepov trajnostne mobilnosti.
3. Občina Črnomelj ima vzpostavljen sistem informiranja oblik trajnostne mobilnosti, s katerim se je izjemno povečala uporaba JPP in posledično zmanjšale emisije toplogrednih plinov in onesnaževal. S preventivnimi ukrepi se je izboljšala dostopnost osnovnih storitev in aktivnosti VSEM socialnim skupinam v občini in povečala varnost vseh udeležencev v cestnem prometu.

Vključevanje javnosti v pripravo OCPS
Črnomelj, 23. 5. 2024

Skupina: VIZIČNA

Čestitamo. Občina Črnomelj je dobila drugo nagrado Eltisa – evropskega portala o trajnostni mobilnosti – za uspešno realizacijo ciljev iz

Celostne prometne strategije 2024. Nagrado si je občina Črnomelj zaslužila predvsem zaradi:

Sistemsko uvajanje zelenih površin, izboljšanje dostopa do osnovnih storitev za prebivalce iz socialno manj vzpodbudnih okolij. Aktivno spremljanje predlogov skupnosti in se spretno odzivanje na pobude za povečanje prometne varnosti. Pri vpeljavi rešitev se vključuje lokalna podjetja s čimer pozitivno vpliva na gospodarsko rast in krepljenje občutka pripadnosti in zadovoljstva.

NAVIDILO:

- 5 povedi
- Vsak izmed izbranih petih ciljev je vpeljan v besedilo
- Besedilo ima nekaj motivacijskega naboja

Predlaganim vizijam je bila dodana tudi vizija iz CPS občine Črnomelj iz leta 2017.

4. Občina Črnomelj bo svojim občanom postopno zagotovila uravnotežen, učinkovit in sodobno oblikovan prometni sistem, ki zadovoljuje potrebe ljudi, podjetij in okolja. Z jasnimi strateškimi usmeritvami trajnostne mobilnosti, kjer bo v ospredju zmanjšana

uporaba avtomobila ter spodbujanje hoje, kolesarjenja in uporaba javnega potniškega prometa bo občina Črnomelj postala prijetnejša za bivanje. Prometno načrtovanje bo osredotočeno na človeka in na zagotavljanju njegove varnosti, zdravja ter dostopnosti do posameznih območij in storitev. Do sedaj je bilo tradicionalno načrtovanje prometa osredotočeno na gradnjo infrastrukture in avtomobile. Sedaj pa se strateški stebri strategije med seboj povezujejo, dopolnjujejo in usmerjajo v učinkovite, naložbeno in okoljsko manj sporne izboljšave, ki so v prvi vrsti osredotočene na človeka.

Sledila je diskusija in ocenjevanje vseh predlogov. Udeleženci so največ točk pripisali viziji:

Občina Črnomelj ima vzpostavljen sistem informiranja oblik trajnostne mobilnosti, s katerim se je izjemno povečala uporaba JPP in posledično zmanjšale emisije toplogrednih plinov in onesnaževal. S preventivnimi ukrepi se je izboljšala dostopnost osnovnih storitev in aktivnosti VSEM socialnim skupinam v občini in povečala varnost vseh udeležencev v cestnem prometu.

Vključevanje javnosti v pripravo OCPS
Črnomelj, 23. 5. 2024

Skupina: TELENI

Čestitamo. Občina Črnomelj je dobila drugo nagrado Eltisa – evropskega portala o trajnostni mobilnosti – za uspešno realizacijo ciljev iz

Celostne prometne strategije 2024. Nagrado si je občina Črnomelj zaslužila predvsem zaradi:

vzpostaviti sistema informiranja oblik trajnostne mobilnosti, s katerim se je izjemno povečala uporaba javnega potniškega prometa in posledično zmanjšale emisije toplogrednih plinov in onesnaževal. S preventivnimi ukrepi smo izboljšali dostopnost osnovnih storitev in aktivnosti VSEM socialnim skupinam v občini, in s tem povečali varnost vseh udeležencev v cestnem prometu.

NAVODILO:

- 5 povedi
- Vsak izmed izbranih petih ciljev je vpeljan v besedilo
- Besedilo ima nekaj motivacijskega naboja

5 ZAKLJUČEK

Na prvi delavnici oblikovanja vizije in opredelitve ciljev za izdelavo OCPS Črnomelj smo s strani širše delovne skupine pridobili pomembna izhodišča za opredelitev vizije in ciljev OCPS ter samo pripravo strategije. Udeleženci so še posebej poudarili pomembnost informiranja in informacij o različnih načinih potovanja (vozni redi, delitev voženj – sopotništvo, parkirna mesta, prestopne točke ipd.).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

OBČINA
ČRNOMELJ

Sofinancira
Evropska unija

Naslednji koraki izdelave OCPS Črnomelj so oblikovanje predloga vizije in ciljev, njuna obravnava na javni razpravi (za splošno javnost) in potrditev predloga z občinsko upravo. V juniju je načrtovana tudi javna razstava o izdelavi OCPS.

Priloge:

1. [Predstavitev na delavnici](#)
2. [Lista prisotnosti](#)